

108TH STREET

In onze buurt speelde zich de volgende geschiedenis af. Maroesja Tatarovitsj bezweek voor de latino Rafael. Zo'n twee jaar had ze getwijfeld, maar uiteindelijk koos ze toch voor hem. Al had Maroesja eigenlijk niets te kiezen.

Onze hele straat wond zich erover op: hoe zou dit verder gaan? Dit soort dingen nemen wij immers serieus.

Wij, dat zijn zes bakstenen appartementsgebouwen rond een supermarkt, die voornamelijk worden bewoond door Russen. Ik bedoel, door voormalige Sovjetburgers. Of zoals de kranten schrijven: emigranten van de derde golf.

Onze buurt strekt zich uit van de spoorlijn tot de synagoge. Iets noordelijker heb je Meadow Lake, in het zuiden Queens Boulevard. En ons daartussenin.

108th Street is onze hoofdstraat.

We hebben Russische winkels, kleuterscholen, fotostudio's en kappers. Er is een Russisch reisbureau. Er zijn Russische advocaten, schrijvers, dokters en makelaars in onroerend goed. Er zijn Russische gangsters, krankzinnigen en hoeren. Er is zelfs een Russische blinde muzikant.

De plaatselijke bewoners zijn voor ons een soort vreemdelingen. Als we Engels horen, zijn we meteen op onze hoede. Dan vragen we met klem: 'Spreekt u alstublieft Russisch!'

Als gevolg daarvan zijn verschillende plaatselijke bewoners Russisch gaan spreken. De Chinees van de snackbar groet me zo: 'Goeiemorgen, Solzjenitsyn!'

(Het komt er bij hem uit als 'Solozenisa'.)

Onze houding tegenover de Amerikanen is complex. Ik kan niet eens zeggen welk gevoel overheerst: ontzag of minachting. We hebben medelijden met ze, als met onbezonnen, lichtzinnige kinderen. Maar toch zeggen we om de haverklap: 'Ik hoorde van een Amerikaan dat...'

Dat zinnetje spreken we uit met de intonatie van een beslissend, verpletterend argument. Bijvoorbeeld: 'Ik hoorde van een Amerikaan dat nicotine slecht is voor de gezondheid!'

De Amerikanen van hier zijn voornamelijk Duitse Joden. En iedereen van de derde emigratiegolf, op een enkele uitzondering na, is Joods. Het is dan ook vrij eenvoudig om een gemeenschappelijke taal te vinden.

De plaatselijke bewoners vragen telkens: 'Komt u uit Rusland? Spreekt u Jiddisch?'

Behalve Joden wonen er in onze wijk Koreanen, Indiërs en Arabieren. Zwarten zien we hier relatief weinig. We hebben meer latino's. Dat zijn voor ons raadselachtige lui met transistorradio's. We kennen ze niet. Maar voor alle zekerheid vrezen en minachten we ze.

Schele Frieda zegt misnoegd: 'Dat ze teruggaan naar hun stinkende Afrika!'

Frieda zelf is geboren in Sjklov in Wit-Rusland. Wonen doet ze bij voorkeur in New York...

Als je kennis wilt maken met onze wijk, ga dan eens in de buurt van de kantoorboekhandel staan. Die bevindt zich op het kruispunt van 108th Street en 64th Road. Kom zo vroeg mogelijk.

Daar vertrekken onze taxichauffeurs al: Ljova Baranov, Pertsovitjsj en Jeselevski. Ze zijn alle drie potig, nors en weten van aanpakken.

Ljova Baranov is in de zestig. Hij is een voormalig molotivistisch kunstschilder: in het begin van zijn carrière maakte Ljova uitstluitend portretten van Molotov*. Zijn werk hing in

tallose woningbeheerbureaus, poliklinieken en kantoren van vakbondscomités. En zelfs aan de muren van voormalige kerkgebouwen.

Baranov had het uiterlijk van deze minister met het gezicht van een geschoolde arbeider tot in de details bestudeerd. Voor weddenschappen schilderde hij Molotov in tien seconden. En dat geblinddoekt.

Toen werd Molotov afgezet. Ljova probeerde Chroesjtsjov te schilderen, maar zonder succes. De trekken van een welgestelde boer lagen buiten zijn kunnen.

Hetzelfde deed zich voor met Brezjnev. De fysionomie van een operazanger ging Baranov niet goed af. Van ellende nam Ljova zijn toevlucht tot het abstractionisme. Hij begon kleurige vlekken, lijnen en krulletjes te schilderen. Daarbij begon hij te drinken en de beest uit te hangen.

De burens klaagden over Ljova bij de wijkagent. 'Hij drinkt, maakt herrie, doet aan een of ander abstract cynisme...'

Het gevolg was dat Ljova emigreerde, taxichauffeur werd en tot rust kwam. In zijn vrije momenten portretteert hij Reagan te paard.

Jeselevski was in Kiev leraar marxisme-leninisme. Hij had zijn proefschrift verdedigd. Stond op het punt om nog verder te promoveren in de wetenschappen.

Op een dag ontmoette hij een Bulgaarse wetenschapper. Die nodigde hem uit voor een conferentie in Sofia. Jeselevski kreeg echter geen visum. Kennelijk wilden ze geen Jood naar het buitenland sturen.

Voor de eerste keer in zijn leven had Jeselevski de pest in. Hij zei: 'Ha, zit het zo?! Dan verhuis ik naar Amerika!'

En dat deed hij.

In het Westen raakte Jeselevski definitief teleurgesteld in het marxisme. Hij begon driftige artikelen te publiceren in de emigrantenbladen. Maar daarna raakte hij ook teleurgesteld in de emigrantenbladen. Er restte hem niets anders dan achter het stuur plaats te nemen...